

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0912-7LEK-B2.5-FzC	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Fizjologia z cytofizjologią Physiology and cytophysiology
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	lekarski
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów*	Ogólnoakademicki
1.5. Specjalność*	brak
1.6. Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Lekarski i Nauk o Zdrowiu , II Klinika Kardiologii
1.7. Osoba/zespół przygotowująca/y kartę przedmiotu	dr. hab. n. med. Prof. UJK Anna Polewczyk
1.8. Osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr. hab. n. med. Prof. UJK Anna Polewczyk,
1.9. Kontakt	APolewczyk@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Przynależność do modułu	Naukowe podstawy medycyny
2.2. Język wykładowy	Język polski
2.3. Semestry, na których realizowany jest przedmiot	3, 4
2.4. Wymagania wstępne*	Anatomia, Histologia

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	WYKŁAD : 50 , ĆWICZENIA – 60, laboratoria- 40	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia w pomieszczeniach dydaktycznych WLiNoZ UJK	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	wykład – E, Ćwiczenia/Laboratoria - Zo	
3.4. Metody dydaktyczne	Ćwiczenia praktyczne, wykład konwersatoryjny, dyskusja, programy komputerowe udostępniane w ramach ćwiczeń z fizjologii	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	1.Red. S. Konturek. Fizjologia człowieka, Edra, Urban & Partner, Elsevier 2012 2.W. Traczyk, A. Trzebski. Fizjologia człowieka z elementami fizjologii stosowanej i klinicznej, PZWL, W-wa, 2015
	uzupełniająca	1. Red. J. Górski. Fizjologia człowieka; PZWL, 2010 2. Red. J. Górski. Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego, PZWL, 2007 3 Rosołowska-Huszcz Danuta, Gromadzka-Ostrowska Joanna: Ćwiczenia z fizjologii człowieka, Wydawnictwo SGGW, 2008 4. W. F. Ganong Fizjologia, PZWL, W-wa, 1994/ 2007 5. J. Bullock. Fizjologia, Urban&Partner, WM Wrocław, 2004 6. Red. J. Górski. Fizjologiczne podstawy wysiłku fizycznego, PZWL, 2007 7. PROGRAMY KOMPUTEROWE UDOSTĘPNIANE W RAMACH ĆWICZEŃ Z FIZJOLOGII A. D. A. M. Benjamin / Cummings InterActive PHYSIOLOGY - interaktywne programy komputerowe z zakresu fizjologii układu nerwowego, mięśniowego, sercowo-naczyniowego, oddechowego, nerki, równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej, układu wewnątrzwydzielniczego i pokarmowego CD-ROM . For both Windows and Macintosh M. C. Hirsch, H. A. Braun, R. Rieder, C. Koch SimNerv . Multimedia simulation of the frog nerve experiment M. C. Hirsch, H. A. Braun, K. Voigt SimHeart . The Langendorff heart in the virtual physiology laboratory SimVessel . Smooth muscle tissue in the virtual physiology laboratory H. Schneider, M. C. Hirsch SimPatch. Patch-Clamp in the virtual physiology laboratory M. C. Hirsch, H. A. Braun, K. Voigt SimMuscle. Multimedia simulation of the frog muscle experiment CD-ROM . For both Windows and Macintosh

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY KSZTAŁCENIA

- **Cele przedmiotu** (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykład

- Fizjologia układu krążenia: potencjał spoczynkowy i czynnościowy kardiomiocytów, cykl sercowy
- Elektrokardiografia
- Układ naczyniowy
- Poznanie fizjologii komórki nerwowej, synaps czucie i odruch, narządy zmysłu
- Mięśnie, regulacja funkcji motorycznych, AUN.
- Fizjologia układu krwiotwórczego.
- Oddychanie/mechanika oddychania
- Geneza rytmu oddechowego i regulacja oddychania
- Funkcja nerek. Gospodarka wodno-elektrolitowa.
- Fizjologia układu pokarmowego: motoryka żołądka i jelit.
- Czynności wydzielnicze gruczołów trawiennych. Funkcja wątroby.
- Poznanie mechanizmów wydzielania wewnętrznego. Hormony osi podwzgórzowo-przysadkowej.
- Hormony nadnerczy, tarczycy, trzustka jako narząd wydzielania wewnętrznego, czynność hormonalna gonad
- Fizjologia wysiłku. Fizjologia adaptacyjna.

Ćwiczenia

- Analiza czynności skurczowej mięśnia sercowego i cyklu hemodynamicznego
- Elektrofizjologia serca i praktyczne aspekty elektrokardiografii
- Analiza mechanizmów regulacyjnych krążenia krwi i płynów ogólnoustrojowych
- Analiza funkcji narządów zmysłu
- Analiza parametrów układu krwiotwórczego
- Analiza parametrów układu oddechowego
- Analiza funkcji nerek, gospodarki wodno-elektrolitowej i kwasowo-zasadowej
- Analiza funkcji wydzielniczej gruczołów trawiennych
- Poznanie mechanizmów hormonalnych
- Poznanie mechanizmów adaptacyjnych organizmu i przystosowania do wysiłków fizycznych

Laboratoria

- Zapisy EKG- technika wykonania i interpretacja
- Aspekty praktyczne przewodnictwa w synapsach i złączu nerwowo- mięśniowym
- Badanie układu mięśniowego- czucie i odruchy. Regulacja czynności motorycznych
- Praktyczna ocena funkcji autonomicznego układu nerwowego.-zasady funkcjonowania narządów wzroku i słuchu
- Praktyczna ocena parametrów morfologii krwi
- Praktyczna ocena regulacji oddychania, parametry spirometryczne
- Praktyczna analiza parametrów wodno- elektrolitowych i kwasowo-zasadowych
- Ocena funkcjonowania przewodu pokarmowego w aspekcie czynności wewnątrzwydzielniczej
-
- Praktyczna analiza mechanizmów adaptacyjnych organizmu

Fizjologia jest nauką o zjawiskach, reakcjach, czynnościach, mechanizmach i prawach życiowych. Wyjaśnia nie tylko poszczególne funkcje molekularne struktur subkomórkowych, komórek, tkanek, narządów lub układów, lecz wyjaśnia, w jaki sposób zależą one od siebie w całym organizmie.

Celem przedmiotu jest:

- poznanie podstaw fizjologii ogólnej człowieka z uwzględnieniem podstawowych aspektów fizjologii komórki
- poznanie ogólnych pojęć i zasad będących podstawą funkcjonowania wszystkich układów i narządów organizmu
- umożliwienie zrozumienia zasad funkcjonowania ustroju ludzkiego poprzez wykształcenie nawyku naukowego myślenia, logicznej interpretacji faktów

Cel ten realizowany jest przez:

- przyswajanie teoretycznych wiadomości o czynnościach poszczególnych narządów i układów
- ocenę i interpretację wyników wykonywanych przez studentów doświadczeń i ćwiczeń praktycznych samodzielną pracą na komputerze z wykorzystaniem interaktywnych programów z fizjologii układu nerwowego, mięśniowego, sercowo-naczyniowego, oddechowego, nerki, równowagi kwasowo-zasadowej i wodno-elektrolitowej, wewnątrzwydzielniczego i pokarmowego oraz multimedialnych komputerowych symulacyjnych programów eksperymentalnych i laboratoryjnych

1. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

WYKŁADY interaktywne z prezentacją przypadków: 50 godzin
Semestr zimowy

1. **Układ krążenia:** Mięsień sercowy. Funkcja serca jako pompy. Funkcja zastawek serca. Potencjał spoczynkowy i czynnościowy kardiomiocytów. Potencjał czynnościowy tkanki bódźcotwórczo-przewodzącej.

2. **Podstawy fizjologiczne elektrokardiografii**
3. **Prawidłowy elektrokardiogram**
4. **Skurcz mięśnia sercowego. Cykl sercowy. Regulacja czynności serca**
5. **Układ naczyniowy. Biofizyczne zasady przepływu: ciśnienie, przepływ, opór naczyniowy. Układ tętniczy i żylny. Mikrokrążenie. Układ limfatyczny.**
6. **Układ nerwowy: Fizjologia komórki nerwowej, synapsy czucie i odruch, narządy zmysłu**
7. **Mięśnie. Regulacja funkcji motorycznych.**
8. **. Zaliczenie semestru**

Semestr letni

1. **Układ wydalniczy Funkcja nerek. Gospodarka wodno-elektrolitowa.**
2. **Układ krwiotwórczy. Fizjologia układu krwiotwórczego**
3. **Fizjologia układu krwiotwórczego**
4. **Fizjologia wysiłku. Fizjologia adaptacyjna.**
5. **Układ oddechowy. Mechanika oddychania.**
6. **Układ pokarmowy**
7. **Czynności wydzielnicze gruczołów trawiennych.**
8. **Układ hormonalny Mechanizmy wydzielania wewnętrznego. Oś podwzgórzowo-przysadkowa.**
9. **Czynność hormonalna nadnerczy, tarczycy, przystarczyc, trzustki i gonad**
10. **Egzamin**

ĆWICZENIA: 60 godzin

Semestr zimowy

1. **Elektrofizjologia serca**
2. **Czynność skurczowa mięśnia sercowego. Cykl hemodynamiczny.**
3. **Krążenie krwi i płynów ustrojowych**
4. **Regulacja krążenia w różnych narządach i stanach czynnościowych organizmu.**
5. **Komórka nerwowa- potencjał czynnościowy. Przewodnictwo w synapsach i złączu nerwowo-mięśniowym**
6. **Mięśnie**
7. **Czucie i odruchy. Regulacja czynności motorycznych.**
8. **Autonomiczny układ nerwowy. Narząd wzroku, narząd słuchu**
9. **Sprawdzian wiadomości.**

Semestr letni

1. **Fizjologia nerek**
2. **Gospodarka wodno-elektrolitowa i kwasowo-zasadowa**
3. **Skład krwi i główne funkcje elementów morfotycznych. Grupy krwi. Leukocyty. Hemostaza.**
4. **Wysiłek fizyczny**
5. **Sprawdzian wiadomości.**
6. **Funkcje układu oddechowego.**
7. **Geneza rytmu oddechowego i regulacja oddychania**
8. **Fizjologia układu pokarmowego.**
9. **Układ hormonalny.**
10. **Sprawdzian wiadomości.**
- 11.

LABORATORIA: 40 godzin (10 grup- każda osoba po 5 grup)

Semestr zimowy

1. **Elektrofizjologia serca . Praktyczne aspekty EKG**
2. **Praktyczna ocena czynności skurczowej mięśnia sercowego i cyklu hemodynamicznego.**
3. **Krążenie krwi i płynów ustrojowych .**
4. **Komórka nerwowa- ocena przewodnictwa w synapsach i złączu nerwowo-mięśniowym**
5. **Mięśnie- badanie czucia i odruchów**
6. **Autonomiczny układ nerwowy (AUN), Badanie narządu wzroku i słuchu.**

Semestr letni

1. **Nerka. Równowaga elektrolitowa i kwasowo-zasadowa- ocena w praktyce klinicznej.**
2. **Układ krwiotwórczy**
3. **Układ oddechowy. Geneza rytmu oddechowego**
4. **Układ oddechowy. Spirometria.**
5. **Układ pokarmowy. Praktyczna znajomość mechanizmów trawienia i hormonów przewodu pokarmowego.**
6. **Hormony- diagnostyka hormonalna. Układ rozrodczy.**

4.1. Przedmiotowe efekty kształcenia

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia
w zakresie WIEDZY:		
W 1	zna podstawowe struktury komórkowe i ich specjalizacje funkcjonalne;	A.W4.
W 2	opisuje gospodarkę wodno-elektrolitową w układach biologicznych;	B. W1
W 3	opisuje równowagę kwasowo-zasadową oraz mechanizm działania buforów i ich znaczenie w homeostazie ustrojowej;	B.W2.
W 4	zna i rozumie pojęcia: rozpuszczalność, ciśnienie osmotyczne, izotonia, roztwory koloidalne i równowaga Gibbsa-Donnana;	B.W3.
W 5	zna fizykochemiczne i molekularne podstawy działania narządów zmysłów;	B.W7.
W10.	zna profile metaboliczne podstawowych narządów i układów;	B.W16.
W11	zna pojęcia: potencjał oksydacyjny organizmu i stres oksydacyjny;	B.W17.
W12.	zna enzymy biorące udział w trawieniu, mechanizm wytwarzania kwasu solnego w żołądku, rolę żółci, przebieg wchłaniania produktów trawienia oraz zaburzenia z nimi związane;	B.W18.
W13	zna konsekwencje niewłaściwego odżywiania, w tym długotrwałego głodowania, przyjmowania zbyt obfitych posiłków oraz stosowania niebilansowanej diety;	B.W19.
W14.	zna konsekwencje niedoboru witamin lub minerałów oraz ich nadmiaru w organizmie;	B.W20.
W16.	zna procesy takie jak: cykl komórkowy, proliferacja, różnicowanie i starzenie się komórek, apoptoza i nekroza oraz ich znaczenie dla funkcjonowania organizmu;	B.W22.
W17	zna w podstawowym zakresie problematykę komórek macierzystych i ich zastosowania w medycynie;	B.W23.
W18.	zna podstawy pobudzenia i przewodzenia w układzie nerwowym oraz wyższe czynności nerwowe, a także fizjologię mięśni prążkowanych i gładkich oraz funkcje krwi;	B.W24.
W19.	zna czynność i mechanizmy regulacji wszystkich narządów i układów organizmu człowieka, w tym układu: krążenia, oddechowego, pokarmowego, moczowego, i powłok skórnych oraz rozumie zależności istniejące między nimi;	B.W25.
W20.	zna mechanizm działania hormonów oraz konsekwencje zaburzeń regulacji hormonalnej;	B.W26.
W 21.	zna przebieg i regulację funkcji rozrodczych u kobiet i mężczyzn;	B.W27.
W22.	zna mechanizmy starzenia się organizmu;	B.W28.
W23.	zna podstawowe ilościowe parametry opisujące wydolność poszczególnych układów i narządów, w tym: zakres normy i czynniki demograficzne wpływające na wartość tych parametrów;	B.W29.
W24.	zna związek między czynnikami zaburzającymi stan równowagi procesów biologicznych a zmianami fizjologicznymi i patofizjologicznymi;	B.W30.
W25.	zna uwarunkowania genetyczne grup krwi człowieka oraz konfliktu serologicznego w układzie Rh;	C.W6.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI:		
U1.	obsługuje mikroskop optyczny – także w zakresie korzystania z immersji;	A.U1.
U2.	opisuje zmiany w funkcjonowaniu organizmu w sytuacji zaburzenia homeostazy, w szczególności określa jego zintegrowaną odpowiedź na wysiłek fizyczny, ekspozycję na wysoką i niską temperaturę, utratę krwi lub wody, nagłą pionizację, przejście od stanu snu do stanu czuwania;	B.U7.
U3.	wykonuje proste testy czynnościowe oceniające organizm człowieka jako układ regulacji stabilnej (testy obciążeniowe, wysiłkowe); interpretuje dane liczbowe dotyczące podstawowych zmiennych fizjologicznych;	B.U8.
U4.	posługuje się podstawowymi technikami laboratoryjnymi, takimi jak: analiza jakościowa, miareczkowanie, kolorymetria, pehametria, chromatografia, elektroforeza białek i kwasów nukleinowych;	B.U9.
U5.	obsługuje proste przyrządy pomiarowe oraz ocenia dokładność wykonywanych pomiarów;	B.U10.

Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów kształcenia

Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																								
	Egzamin pisemny-test			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach-dyskusja			Sprawdzian praktyczny			Praca w grupie*			Obecność						
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć						
	W	C	L A B	W	C	L A B	W	C	L A B	W	C	L A B	W	C	L A B	W	C	L A B	W	C	L A B	W	C	L A B	
W 1	+	+										+	+									+	+	+	
W 2	+	+										+	+										+	+	+
W 3	+	+										+	+										+	+	+
W 4	+	+										+	+										+	+	+
W 5	+	+										+	+										+	+	+
W10.	+	+										+	+										+	+	+
W11	+	+										+	+										+	+	+
W12.	+	+										+	+										+	+	+
W13	+	+										+	+										+	+	+
W14.	+	+										+	+										+	+	+
W16.	+	+										+	+										+	+	+
W17	+	+										+	+										+	+	+
W18.	+	+										+	+										+	+	+
W19.	+	+										+	+										+	+	+
W20.	+	+										+	+										+	+	+
W 21.	+	+										+	+										+	+	+
W22.	+	+										+	+										+	+	+
W23.	+	+										+	+										+	+	+
W24.	+	+										+	+										+	+	+
W25.	+	+										+	+										+	+	+
U1.	+														+	+							+	+	+
U2.	+														+	+							+	+	+
U3.	+														+	+							+	+	+
U4.	+														+	+							+	+	+
U5.	+														+	+							+	+	+

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	61%-68% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	3,5	69% - 76% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	4	77% - 84% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	4,5	85% -92% prawidłowych odpowiedzi testowych.
	5	93% - 100% prawidłowych odpowiedzi testowych.
ćwiczenia (C)*	3	61-68% Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające
	3,5	69 - 76% prawidłowych odpowiedzi .Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela
	4	77% - 84% prawidłowych odpowiedzi. Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.
	4,5	85% -92% prawidłowych odpowiedzi. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.
	5	93% - 100% prawidłowych odpowiedzi. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.
Laboratoria(L)	3	61-68% Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi chaotyczne, konieczne pytania naprowadzające
	3,5	69 - 76% prawidłowych odpowiedzi .Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, wymaga pomocy nauczyciela
	4	77% - 84% prawidłowych odpowiedzi. Opanowanie treści programowych na poziomie podstawowym, odpowiedzi usystematyzowane, samodzielne. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach typowych.
	4,5	85% -92% prawidłowych odpowiedzi. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o podane piśmiennictwo uzupełniające. Rozwiązywanie problemów w sytuacjach nowych i złożonych.
	5	93% - 100% prawidłowych odpowiedzi. Zakres prezentowanej wiedzy wykracza poza poziom podstawowy w oparciu o samodzielnie zdobyte naukowe źródła informacji.

4. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	160	160
Udział w wykładach*	50	50
Udział w ćwiczeniach, konwersatoriach, laboratoriach*	110	110
Udział w egzaminie/kolokwium zaliczeniowym*		
Inne (jakie?)*		
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	190	190
Przygotowanie do wykładu*	20	20
Przygotowanie do ćwiczeń, konwersatorium, laboratorium*	135	135
Przygotowanie do egzaminu/kolokwium*	35	35
Zebranie materiałów do projektu, kwerenda internetowa*		
Opracowanie prezentacji multimedialnej*		
Inne (jakie?)*		
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	350	350
PUNKTY ECTS za przedmiot	14	14

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

